

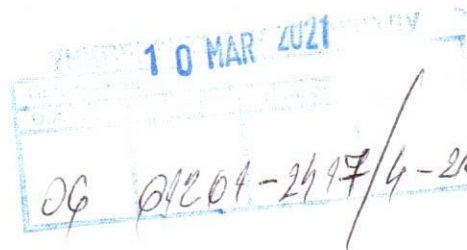
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00211/5/2020-03

Датум: 22. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00211/4/2020-03 од 22. 02. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **Универзитет у Београду**, са седиштем у Београду, у улици Студентски трг 1, ПИБ: 100052450, Матични број: 07003170, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Религија у друштву, култури и европским интеграцијама**, и то у оквиру образовно-научног поља ИМТ (поље друштвено-хуманистичких наука) и научних области Теологија, Филозофија, Социолошке науке, Историјске науке, Правне науке и Политичке науке, за упис **тридесет студената** у седишту Установе.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Мастер академске студије (МАС) – Религија у друштву, култури и европским интеграцијама** је акредитован.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом
образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број: 612-00-00211/4/2020-03

Датум: 22. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

10 MAR 2021

06 612.04-2417/5-20

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 18. 02. 2021. године, донела је

О Д Л У К У

**о акредитацији студијског програма
Мастер академске студије (МАС) – Религија у друштву, култури и европским
интеграцијама**

Утврђује се да **Универзитет у Београду**, са седиштем у Београду, у улици Студентски трг 1, ПИБ: 100052450, Матични број: 07003170, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Религија у друштву, култури и европским интеграцијама** и то у оквиру образовно-научног поља ИМТ (поље друштвено-хуманистичких наука) и научних области Теологија, Филозофија, Социолошке науке, Историјске науке, Правне науке, Политичке науке, за упис **тридесет студената** у седишту установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду** (у даљем тексту: **ВШУ**), са седиштем у Београду, у улици Студентски трг 1, је дана 23. 07. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Религија у друштву, култури и европским интеграцијама** под бројем 612-00-00211/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 -

др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију за образовно–научно поље ИМТ (поље друштвено-хуманистичких наука), у даљем тексту: Поткомисија, ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију. Комисија је усвојила предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 15. 09. 2020. године, а директор Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 15. 09. 2020. године

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 25. 01. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираниог СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу извештаја РК, Поткомисија је поднела **Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију студијског програма** (у даљем тексту **Извештај**) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији студијског програма из диспозитива.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија), на седници одржаној 18. 02. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК донела је **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) – Религија у друштву, култури и европским интеграцијама** (у даљем тексту: **СП**), који се реализује на **ВШУ** у оквиру образовно-научног поља ИМТ (поље друштвено-хуманистичких наука).

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 106/06, 112/08, 70/11, 101/12 - I – 25, 101/12 - I - 26 и 13/14) и Правилника о изменама и допунама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 86 од 21. 10. 2016.), дана 23. 07. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Сви законом и стандардима предвиђени елементи мастер студијског програма „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ су задовољени. Студијски програм не садржи модуле. На ове мастер студије (120 ЕСПБ) могу се уписати кандидати свих профила који имају завршене основне студије према ранијим прописима, односно основне академске студије у најмање трогодишњем трајању (180 ЕСПБ), као и кандидати који имају завршене интегрисане студије (не постоје посебни предуслови за упис појединих предмета или групе предмета). Студије садрже седам обавезних и пет изборних предмета, а трају четири семестра. Идентитет европских друштава у великој мери одређивале су и одређују поједине религије, и то у тој мери да се природа европских друштава и њихов развој не могу разумети без познавања религијских феномена. Циљ овог студијског програма јесте да се интердисциплинарно и компаративно расветли феномен религије и њена улога у друштву, култури и савременим процесима европских интеграција. Настава (на српском језику) је

интерактивна и одвија се кроз предавања, вежбе, стручну праксу и израду завршног мастер рада. У погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа и начина извођења наставе студијски програм одговара захтевима стандарда.

На основу анализираних констатација се да је **стандард испуњен**.

Стандард 2: Сврха студијског програма

На основу интердисциплинарног и компаративног приступа студенти могу стећи компетенције у погледу улоге религије у савременом друштву и у процесу европских интеграција, и конкретно о међурелигијском дијалогу, правном положају цркава и верских заједница у савременој Европи, као и о дијалогу хришћанства са савременим секуларизмом и либерализмом. Такође, студенти могу стећи компетенције за унапређење верске наставе у државним школама и уопште за просветну и информативно-образовну делатност у друштву по питањима религије и из ње проистекле културе.

Сврха студијског програма је у складу са основним циљевима студија, па овај програм омогућава стицање не само адекватног образовања него и компетенција за институционални рад у пољу религије (школе, медији, болнице, војска), за културни, образовни и поклонички туризам, као и за активност у оквиру разних научних и друштвених пројеката.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма Религија у друштву, култури и европским интеграцијама је усаглашена са циљевима Стратегије обезбеђења квалитета Универзитета у Београду у погледу (а) унапређења квалитета целокупног високог образовања на Универзитету и факултетима у саставу Универзитета, (б) повећања ефикасности студија, (в) побољшања квалитета студијских програма, наставе и услова рада и (г) доприноса академском животу Универзитета и доприноса локалној и националној заједници. Такође, циљеви студијског програма су сагласни са потребама за мастер религиолозима на тржишту рада.

Циљеви програма сасвим задовољавајуће обухватају компетенције које треба стећи.

Приложена публикација о установи (Универзитет у Београду) садржи информације и инструкције корисне за студенте.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма РДКЕИ студент стиче *опште способности*: овладавања традиционалним и савременим методама интердисциплинарног истраживања и писања радова; укључивања у истраживачке процесе; критичког мишљења и оригиналног истраживачког приступа; комуникације и сарадње у домаћем и међународном контексту. Такође, студент стиче *предметно-специфичне способности* и знања: о феномену религије, њеној улози у савременом друштву, култури и процесима европских и светских интеграција; о окружењу у коме проучавају настанак и развој религија, њихову интеракцију са различитим друштвеним појавама и кризама, однос државе и Цркве, секуларног и верског у Европи; о међурелигијском и међуцрквеном дијалогу. На основу свега тога студенти су оспособљени да на стручан начин препознају, опишу и анализирају конкретне друштвене ситуације.

Сви услови неопходни за завршавање ових студија и добијање дипломе су дефинисани и јавно доступни, усклађени су са циљевима, садржајем и обимом

студијског програма, а постоји и детаљно структурисан додатак дипломи.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Студијски програм МАС Религија у друштву, култури и европским интеграцијама (РДКЕИ) садржи обавезне и изборне предмете, у последњем семестру предвиђено је 90 сати стручне праксе (10 ЕСПБ), чиме су испуњени захтеви стандарда. Фактор изборности је 31,25% што је у складу са захтевом стандарда. Након завршеног четвртог семестра и одбрањеног мастер рада кандидат стиче предвиђених 120 ЕСПБ бодова и академски назив мастер религиолог.

Сви предмети предвиђени курикулумом су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова, који се одређује на основу оптерећења студента приликом савладавања наставног градива одн. других активности предвиђених курикулумом, као што је стручна пракса, студијско истраживачки рад (СИР) у функцији израде мастер рада и израда и одбрана мастер рада. У курикулуму се налази наставни план-листа предмета обавезног и изборног подручја са недељним фондом часова активне наставе (предавања и вежбе), бодовна вредност сваког предмета исказана у ЕСПБ, као и опис сваког предмета који садржи назив предмета, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за полагање предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке (Књига предмета). У оквиру сваког предмета предвиђене су предиспитне обавезе и у зависности од категоризације предмета (академско-општеобразовни, научно-стручни, стручно апликативни и теоријско-методолошки), за сваки предмет конкретно су предиспитне обавезе, као и број поена које носи свака од њих, и број поена колико носи писмено или усмено полагање испита.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је целовит и свеобухватан, а начелно је усаглашен са плановима и програмима Универзитета у Ерфурту, Минстеру, Цириху, Базелу и Лувену. Прилози 6.1, 6.2 и 6.3 доступни су преко интернета. Компаративна предност програма који се акредитује састоји се у обухватности приступа, јер је обухваћена традиција све три велике хришћанске конфесије, али се такође нуде и курсеви из преостала два монотеизма, јудаизма и ислама. Посебно прикладан за студијски програм чини се курс под насловом "Правни положај цркава и верских заједница у Европи", јер показује практичан моменат европских интеграција у смислу искустава институционалне трансформације места цркава у правном поретку и однос државе према њима, посебно у контексту транзиције и процеса прилагођавања Србије легислативи Европске Уније. Позитиван утисак оставља и подела на обавезне, односно изборне предмете, јер су се међу обавезнима нашли теолошки предмети, уз испитивање библијске и патристичке традиције и савремене Европе, као и сложени односи Византије и Европе. Међу изборним предметима налазе се предмети који уводе у игру социологију, политикологију, уметност, туризам, омогућавајући студентима да одаберу област из које ће истраживати религијски живот у складу са својим личним приоритетима. Чини се да је програм настао као успешна комбинација теолошких предмета са историјским и правним предметима.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Студенти се на мастер академске студије овог студијског програма уписују у складу са свим одредбама које прописује Закон о високом образовању Републике Србије и Статутом Универзитета. Број уписаних студената одговара расположивим могућностима установе. Услови који су прописани конкурсом у потпуности одговарају компетенцијама које су неопходне за студирање на овом студијском програму.

Документација која је потребна приликом конкурисања је апсолутно сведена на минимум који је потребан, што се сматра изузетно добрим. Поред тога, документација која је неопходна при упису је такође сведена на оно што је неопходно. Констатује се да целокупни процес, од конкурса до уписа, поштује сва права кандидата законом одређена.

РК сматра да је потребно да се јасно дефинише у којим случајевима се организује пријемни испит, на који начин се исти организује, под којим условима је могуће да се не полаже исти, као и достављање конкретне неопходне основне литературе.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

РК констатује да предмети Хришћанство - Православна Црква, Византија и Европа, Јудаизам, Основи социолошког приступа религији, Хришћанство и европске интеграције, Нови и алтернативни религијски покрети, Политикологија религије, Религија и уметност, не поштују законску норму да предиспитне обавезе минимум могу износити 30 поена, а максимум 70 поена, од укупних 100 поена колико сваки испит вреди. Увидом у листу предмета, јасно је да су, на поменутиим предметима, предиспитне обавезе факултативног типа (на већини 20 ЕСПБ а у мањини и 10+10 ЕСПБ), што нам показује да студент не мора да освоји 30 ЕСПБ пре самог полагања испита, већ на самом испиту има могућност да оствари 90 ЕСПБ. Одређена *сугестија* иде у смеру могућег детаљнијег описа предиспитних обавеза.

Из наведених предмета и броја ЕСПБ које ти предмети носе, не види се јасна методологија која је примењивана током додељивања ЕСПБ. Такође, не постоји ни реevaluација студената о оптерећености, која би могла помоћи да се процени да ли додељени ЕСПБ одговарају реалној оптерећености студената. РК констатује да на основу броја часова активне године једног предмета и његовог броја ЕСПБ, предмети Библијско-патристичко наслеђе и савремени свет и Психологија религије захтевају највећи број часова, односно 105, а за собом носе 8 ЕСПБ као и остали предмети којима је број часова активне године 75. Констатује се да је на осталим предметима однос броја часова и ЕСПБ усклађен, тако када је број часова 60 број ЕСПБ је 5, или када је број часова 45 број ЕСПБ је 4.

Износи се *препорука* за редовно праћење пролазности, како у годинама студија тако и у оквиру предмета. Разлог је табела 8.2 према којој је знатно већи број уписаних студената на другој години студијског програма, а такође нема јасног приказа како студенти напредују у оквиру ЕСПБ.

Стандард је делимично испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Укупан број наставника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму. На реализацији програма ангажовано је укупно тринаест наставника, међу којима су поједини реномирани и угледни професори БУ. Укупан фонд наставника не премашује дозвољених 12 часова недељно. Ниједан наставник који је ангажован по уговору о допунском раду не остварује активну наставу више од

дозвољена 4 часа недељно. Часове активне nastave предавања на студијском програму најмање изводе наставници у радном односу са пуним радним временом. Преко 80% укупног броја наставника у радном су односу са пуним радним временом. Сви имају одговарајућа наставна звања доцент, ванредни професор и редовни професор. Приложене су табеле 9.1., 9.2., 9.3. и 9.4. на којима се јасно види да се оптерећења наставника крећу у складу са ограничењима. Укупан број професора емеритуса ангажованих у настави је један наставник. Укупан број сарадника на студијском програму довољан је да покрије укупан број часова nastave на програму.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење nastave обезбеђен је одговарајући простор. Обезбеђена је техничка опрема за савремено извођење nastave. Ресурсима универзитетског рачунског центра (РЦУБ) може се приступити преко локалне бежичне мреже (WiFi) која покрива зграду и Ректората и са удаљеног места коришћењем приступног сервера.

Када је реч о библиотечким ресурсима релевантним за извођење студијског програма, Рецензентска комисија потврђује да Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” поседује довољан број библиотечких јединица које су релевантне за извођење студијског програма, а да се основна литература налази и у приручној библиотеци студијског програма.

У погледу покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним наставним средствима на начин да су они расположиви на време и у броју довољном да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса, Рецензентска комисија констатује да су предмети студијског програма покривени одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима (која се налазе у библиотеци или их има у продаји).

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма РДКЕИ спроводи се редовно и систематично, предузимају се мере за унапређење квалитета када је реч о настави, курикулуму, оцењивању, наставном особљу, литератури, савременим наставним средствима, а процедура праћења квалитета програма укључује самовредновање, спољашњу проверу квалитета и анкетаирање студената на крају школске године. За праћење квалитета студијског програма на Универзитету у Београду именована је Комисија за контролу квалитета, са задатком да спроводи редовно и систематично праћење реализације студијског програма. Поред поменуте Комисије и Програмски савет, Веће за студије при Универзитету и Сенат Универзитета у Београду су такође надлежни за праћење реализације студијског програма, с обзиром да се све одлуке од значаја за студијски програм донесе на нивоу ових органа. Наставници врше евалуацију nastave у оквиру сваког предмета и на основу добијених резултата унапређују програме наставних предмета.

Стандард је испуњен.

Стандард 14: ИМТ (интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни) студијски програм

Студијски програм не организују и не изводе више високошколских установа са статусом правног лица. Мастер академске студије Религија у друштву култури и европским интеграцијама се изводе у оквиру Студија при Универзитету у Београду, на коме се и акредитују. Универзитет у Београду обезбеђује више од 80% наставног кадра

потребног за реализацију студијског програма, у радном односу са пуним радним временом на високошколској установи. Сви наставници поседују одговарајуће сагласности наставно-научних већа својих високошколских установа за ангажовање на овим мастер академским студијама и те сагласности чине саставни део материјала за акредитацију.

Реализација ИМТ студијских програма је дефинисана Статутом Универзитета у Београду.

У оквиру студијског програма мастер академских студија „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ прва главна област садржи 46,25% ЕСПБ, а друга главна област 25,83% ЕСПБ, односно прве две главне области заједно чине 72,08% ЕСПБ. Тиме ове студије испуњавају критеријуме ИМТ програма.

Након завршених академских студија Религија у друштву, култури и европским интеграцијама кандидат стиче академски назив мастер религиолог.

Стандард је испуњен.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној 18. 02. 2021. године једногласно донела Одлуку о акредитацији студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Религија у друштву, култури и европским интеграцијама**, сагласно члану 21.став 1. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки